

చెక్క గుర్రాలు

-ఈదర శ్రీనివాస రెడ్డి

"పది రూపాయలు కాదు కదా, పది పైసలు కూడా ఇవ్వను, ఆ కుక్క దగ్గరకు ఎవరు వెళ్ళమన్నారు? ఎవరు కరిపించుకోమన్నారు?" అందరూ వినేటట్లు పెద్దగా అరుస్తున్నాడు పంచవటి ప్లాట్ ఓనర్స్ యూనియన్ సెక్రటరీ వామనరావు

ఆ అరుపులకు, ఈ పాటికి ఏం జరిగిందోననే ఆందోళనతో అపార్థెంట్లలో నివసించే వాళ్ళు చాలామంది బయటకు రావాలి, కాని ఒకరిద్దరు మాత్రమే కిటికీల గుండా తలలు బయట పెట్టి తొంగి చూస్తున్నారు మౌనంగా, కాంక్రీట్ గూళ్లలో రెక్కలు తెగిన పక్షులలా.

నేటి అంతరాల యుగంలో, ప్రపంచం మొత్తం అరచేతిలో ఇమిడిపోయిందనేమో మనుషులు ఎవరూ బయటికి రావడం కూడా మానేశారు. పైపెచ్చు "ఆకలి కాలం" కావడంతో పక్క వాడి గురించి పట్టించుకునే ఆలోచన, అవసరం, అవకాశం రావట్లేదు జనానికి.

నడిరోడ్డు మీద ప్రమాదాలు జరిగి ప్రాణాపాయంలో పడి కొట్టుకుంటున్నా, చోద్యం చూస్తూ వెళ్ళిపోతున్నారూ తప్ప, సాయం చేద్దామని ఎవరికీ అనిపించక పోవటాన్ని ఏమనాలో తెలియటం లేదు.

ఆ అరుపులకి సిగ్గుతో చచ్చిపోయాడు ఓబులేసు. పుట్టి బుద్ధెరిగిన తర్వాత ఓబులేసును అలా తిట్టిన వాళ్ళు ఎవరూ లేరు. ఇంకా ఒక్క నిమిషం కూడా అక్కడ ఉండబుద్ధి కాలేదు, కానీ అతని అవసరం అతన్ని అక్కడనుంచి కదలనివ్వలేదు.

"ఊరికే వద్దయ్యా, పోనే అప్పుగా నైనా ఇవ్వండి. ఈయాల పిల్లాడికి కుక్క ఇంజక్షన్ చేయించకపోతే ప్రమాదమట" అవమానంతో పూడుకుపోయిన ఓబులేసు గొంతులో నుంచి సన్నగా బయటకు వచ్చాయి మాటలు

"ఇప్పటికే నువ్వు తీసుకున్న అప్పు జమేసుకుంటే, ఆరునెలల దాకా నీకు ఒక్క రూపాయి కూడా రాదు. ఆ ఇంజక్షన్ ఏదో గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్లో చేస్తారు గాని తీసుకెళ్ళు" అంటూ ఒక ఉచిత సలహా పారేసాడు వామనరావు

"ఆ ఇంజక్షన్లు ఏవో అక్కడ ఉండవట అయ్యా, బయట ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలోనే దొరుకుతాయట, అందుకని" మళ్ళీ నసిగాడు ఓబులేసు

"ఇన్ని తెలిసిన వాళ్ళు, కుక్క నోటికాడి బిస్కెట్లు తీస్తే కరుస్తుందని తెలియదా మీకు" ఓబులేసు చేసిన తప్పును ఎత్తిచూపుతూ కాస్త కరువుగా అడిగాడు వామనరావు

"చిన్న పిల్లాడికి ఏమి తెలుసయ్యా?

ఆకలేసిందో ఏమో? కుక్క దగ్గరి బిస్కెట్లు తీసుకోపోతే, అది కాస్తా పిల్లాడి మీదకి ఎగబడి కరిచిందయ్యా, వళ్ళంతా గాట్లే" ఓబులేసు గొంతులో నుంచి మాటలు రాకముందే కళ్ళలోంచి కన్నీళ్లు జలజలా రాలాయి

"నువ్వు ఎన్నెనా చెప్పు, నీకు మాత్రం ఒక్క రూపాయి కూడా రాదు ఈనెల" అంటూ అక్కడి నుంచి లేచి వెళ్ళిపోయాడు రామారావు.

ఈ చోద్యం అంతా అక్కడ నిలబడి చూస్తున్న ఒకరిద్దరికీ కూడా ఓబులేష్ కి పది రూపాయలు సాయం చేద్దామనిపించలేదు.

ఇటువంటి సంఘటనలు గమనిస్తున్నప్పుడు, ఒక్కోసారి మనం మనుషుల మధ్య ఉన్నామా లేకపోతే అరణ్యాలలో ఉన్నామా అని అనిపిస్తుంది.

ఓబులేసు ఏడాది కాలంగా పంచవటి అపార్థెంట్లో వాచ్ మెన్ గా పని చేస్తున్నాడు. అపార్థెంట్ సెల్లార్లోని ఒక గదిలో ఓబులేష్ తన భార్య, పిల్లాడితో కాలం గడుపుతూ వస్తున్నాడు. ఓబులేసు భార్య రత్నాలు అదే అపార్థెంట్లో నాలుగిళ్లలో పాచిపని చేస్తూ భర్త సంపాదించే వేడి నీళ్లకు కాసిన్ని చన్నీళ్ళు కలుపుతూ అండగా నిలుస్తోంది.

ఓబులేషు నాలుగేళ్ల పిల్లాడు

అపార్ట్ మెంట్ లో కాపలాకు
ఉంచిన కుక్కకు వేసిన బిస్కెట్లు
తీసుకోపోతే, అది కాస్తా ఆ పిల్లాడి
మీద పడి ఒంటినిండా రక్తి
పెట్టింది.

డాక్టరు దగ్గరకి వెళితే బొడ్డు
చుట్టూ నాలుగు ఇంజక్షన్లు
పొడవాలి, నాలుగు వేలు
అవుతుందన్నాడు.

ఇప్పుడు అపార్ట్మెంట్ ప్లాట్
ఓనర్స్ అసోసియేషన్ సెక్రెటరీ
రూపాయి కూడా ఇవ్వను
పొమ్మంటున్నాడు. నిజానకి
అపార్ట్మెంట్లో కాపలాగా ఉండే
కుటుంబం యొక్క మంచిచెడ్డలు
అన్నీ కూడా అసోసియేషన్
చూసుకోవాలి. కానీ ఈ నియమం
ఎవ్వరు కూడా పాటిస్తున్నట్లు
కనపడరు.

అపార్ట్మెంట్లో పనిచేసే
వాళ్ళందరూ, ఏదో తమ
దయాదాక్షిణ్యాల మీద
బతుకుతున్న పరాన్నజీవులు
అని అనుకుంటూ ఉంటారు,
అపార్ట్మెంట్లో నివసించే
వాళ్ళందరూ. కానీ నిజానికి తామే
నిజమైన పరాన్నజీవులమని, ఆ
పని వాళ్లే లేకపోతే తమ ఇంటి
పొయ్యిలో పిల్లి కూడా లెగవదని
తెలుసుకోలేకపోతున్నారు
చాలామంది.

ఇక చేసేదేమీలేక బిక్క మొహం

వేసుకుని తన ఇల్లు అనబడే
సెల్లార్లోని ఇరుకు చీకటి గదివైపు
నడిచాడు ఓబులేసు.

బహుశా వామనరావు
అరుపులు విన్నదో ఏమో
, మొగుడు వాలకం చూసి అంతా
అర్థమైనదానిలా, తన మెడలో
పుస్తలతాడు తీసి ఓబులేష్ చేతిలో
పెట్టింది రత్తాలు, ఎక్కడైనా తాకట్టు
పెట్టి డబ్బులు తీసుకు రమ్మన్నట్లు.

పెళ్లైన దగ్గర నుంచి రత్తాలు
మెడలో కంటే తాకట్టు కొట్లోనో
ఎక్కువ కాలం గడిపింది ఆ
పుస్తలతాడు.

చేసేదేమీలేక పుస్తల తాడుని
ఎక్కడన్నా మార్వాడీ కోట్లో
తాకట్టు పెట్టి డబ్బులు తేవడానికి
రోడ్లక్కాడు ఓబులేసు.

మొగుడు వెళ్లిన వైపే చూస్తూ
గతంలోకి జారుకుంది రత్తాలు

★★★

"టోనుకి పోయి ఏదన్నా
పని చూసుకుందాం
అనుకుంటున్నాను" తండ్రి పక్కన
కూర్చుని చిన్నగా నసిగాడు
ఓబులేషు.

ఆ మాటలకు ఒకింత
ఆశ్చర్యపోయిన యాదయ్య
అంతలోనే తేరుకుని, " ఏంది రా
అంటుండావు, మమ్మల్ని అందర్నీ

వదిలేసి టోనుకి పోతావా, ఇది నీకు
పుట్టిన బుద్ధా? మీ ఆవిడకి పుట్టిన
బుద్ధా?" అంటూ నిలదీశాడు
ఓబులేసుని

"ఎవరికి పుట్టిన బుద్ధి అయితే
ఏంది, నేనన్న మాటలలో
తప్పేముంది? రెండేళ్లుగా
పంటలు పండక నానా తిప్పలు
పడుతున్నాము. ఇంకా ఎన్నాళ్లు
అని అప్పులతో బతుకుల్ని
వెళ్లదీస్తాము. అందుకనే పట్నానికి
పోయి ఏదన్నా పని చూసుకుందాం
అనుకుంటున్నా" తండ్రికి కోపం
వచ్చిందని అర్థం అయినవాడిలా
వాస్తవం వివరించబోయాడు
ఓబులేసు.

యాదయ్య, తాత ముత్తాతల
నుండి సంక్రమించిన
రెండేకరాల మెట్ట భూమిని సాగు
చేసుకుంటూ కుటుంబాన్ని
నెట్టుకొచ్చాడు ఇన్నాళ్ళు.
పండినా పండకపోయినా,
తిన్న తినకపోయినా ఊర్లో
మాత్రం తలెత్తుకుని గౌరవంగా
తిరిగేవాడు, ఏనాడూ ఒకరిని చెయ్యి
చాచింది లేదు.

కానీ కొడుకు ఓబులేసు
హయాం వచ్చేసరికి వానలు
సకాలంలో కురవక, ప్రభుత్వాల
నుండి సాయం అందక, పంటలు
సరిగా పండక, అప్పుల పాలు
అవ్వల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

దానికి కారణం కూడా

లేకపోలేదు. కుటుంబం పెరిగింది అవసరాలు పెరిగాయి, కానీ ఆదాయం మాత్రం పెరగలేదు యాదయ్య కుటుంబానికి.

"ఇదేమన్నా మనకు కొత్త? ఎప్పుడూ ఉండేదేగా, ఒక్కో ఏడాది పండుతాయి, ఒక్కో ఏడాది పండవు. అంతమాత్రాన నేల తల్లిని వదులుకొని పోతామా?" కొడుకు బాధ అర్థం అయిన వాడిలా సముదాయించ బోయాడు యాదయ్య.

"ఎంతకాలమని ఓపిక పడతాము ఆకలి పేగులతో. కనీసం కట్టుకున్నదానికి, కడుపున పుట్టిన వాళ్ళ కడుపు నింపలేనప్పుడు ఎంత భూమి ఉండి ఏమి ఉపయోగం?" అంటూ నిట్టూర్చాడు ఓబులేసు.

"ఒకరి దగ్గర నౌకరీ చేసేకంటే, కలో గంజో తాగి కడుపులో కాళ్ళు పెట్టుకొని హాయిగా నిద్ర పోవడం మంచిది కదరా, ఓబయ్యా" అప్పటిదాకా తండ్రి కొడుకుల వాదన వింటూ ఉన్న ఓబులేసు తల్లి దేవమ్మ మొగుడికి వంత పాడింది

"ఈ పల్లెటూరో ఉంటే నా కొడుకు కూడా నీ కొడుకులా మట్టి పిసుకుకోవాల్సిందే. అదే పట్నంలో అయితే మంచి స్కూల్లో నా బిడ్డను చదివించు కుంటే, ఏదో ఒక నౌకరీ అన్నా దొరుకుతుంది" అప్పటి దాకా మౌనంగా వున్న రత్నాలు అత్తకు

ఎదురు జవాబిచ్చింది, తన మొగుడికి వత్తాసుగా తానున్నాను అన్నట్లు.

గొడవ పెద్దది అవుతుందని గ్రహించిన యాదయ్య, "ఈయన్నీ సరే, ఇంతకీ ఇప్పటికిప్పుడు నీకు నౌకరీ ఎవరిస్తారు ఓబయ్య" అంటూ కొడుకును ప్రశ్నించాడు యాదయ్య.

"మన ఊరి ముసలయ్య కొడుకు సోములు పట్నంలో పని చేస్తున్నాడు. వాడు నౌకరీ ఇప్పిస్తానన్నాడు" అంతా ముందుగానే చూసుకున్నాం అన్నట్లు జవాబిచ్చాడు ఓబులేసు

"వాడా? ఆ సోములు గాడేదో పట్నంలోని అపార్ట్మెంట్లో వాచ్ మెన్ గా పని చేస్తున్నాడని విన్నానే. ఆడు నీకేం నౌకరీ ఇప్పిస్తాడు" అనుమానంగా ప్రశ్నించాడు యాదయ్య

"అదే నౌకరీ, నాకు కూడా ఇంకో అపార్ట్మెంట్లో వాచ్ మెన్ గా ఉద్యోగం చూసి పెట్టాడు" చిన్నగా అసలు విషయం బయట పెట్టాడు ఓబులేసు.

"ఆడంటే తాడు బొంగరం లేనోడు, అడు ఇక్కడా చేసేది కూలి పనే, అక్కడా చేసేది కూలిపనే. నీకా కర్మ ఏం పెట్టింది. మనకున్న భూమితో పాటు, నాలుగు ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకుని కష్టపడి వ్యవసాయం చేసావంటే రాజా లాగా బతకొచ్చు. ఇన్నాళ్ళూ మనం ఒకరికి అన్నం పెట్టినోళ్ళమే కాని, ఒకరి దగ్గర చెయ్యి చాచిన్నవాళ్ళం కాదురా? ఇంకోసారి

ఆలోచించరా ఓబయ్యా" కొడుకుని మనసు మార్చుకోమని బ్రతిమిలాడాడు యాదయ్య

పట్నం మోజులో పీకల్లోతులో మునిగిపోయిన ఓబులేసుకు తండ్రి మాటలు చెవిదాకా కూడా చేరలేదు. తల్లిదండ్రులను వాళ్ళ మానానకు వదిలేసి, భార్యా బిడ్డలతో పట్నం వలస వెళ్ళి పోయాడు ఓబులేసు పెట్టాబేడా సర్దుకుని.

పట్టణంలోని అపార్ట్మెంట్లోని సెల్లార్లోని చీకటి గదిలోకి దిగిన తరువాత గాని తెలిసి రాలేదు తన సొంత ఇంటి విలువ.

అప్పటిదాకా పల్లెటూర్లో స్వచ్ఛమైన గాలి పీలుస్తూ, తన సొంత ఇంటిలో స్వేచ్ఛగా బతికిన ఓబులేసుకు అపార్ట్మెంట్లో వాచ్మెన్ గా చేరిన నాలుగు రోజుల్లోనే ఏదో పోగొట్టుకున్నట్టు, అన్నీ ఉండి ఏమీ లేనట్టు అనిపించ సాగింది.

తిరిగి తల్లిదండ్రుల దగ్గరికి వెళ్ళిపోదాం అనుకున్నాడు కాని, ఎక్కడా ఉద్యోగం దొరక్క తిరిగి వచ్చాడని అందరూ వెక్కిరిస్తారనే భయం ఒక పక్క, ఓటమిని అంగీకరించలేని అహంకారం మరో పక్క వేధించడంతో ఆ ఆలోచనను విరమించుకుని కొత్త జీవితానికి సర్దుకుపోవడం నేర్చుకున్నాడు ఓబులేసు.

పట్నం వస్తే నాలుగు రాళ్ళు

వెనకేసుకోవచ్చు అనుకున్న
ఓబులేసు, రత్నాలుకు నిరాశే
మిగిలింది. పల్లెటూర్లో ఉన్నప్పుడు
అవసరమైనవి మాత్రమే
కొనుక్కునేవాళ్లు ఓబులేసు
కుటుంబం. అందువల్ల రాబడి
తక్కువ ఉన్నా ఏదో రకంగా
ఖర్చులకు సరిపోయేది.

కానీ పట్నం వచ్చిన తర్వాత
ప్రతి వస్తువు రేటు ఎక్కువగా
ఉండటమే కాక, అనవసరమైన
వస్తువులు కొనడం మొదలుపెట్టారు.
దాంతో ఓబులేసు ఒక్కడి
సంపాదన ఏ మూలకు
సరిపోకపోవడంతో, రత్నాలు కూడా
నాలుగిళ్లలో పని చేయక తప్పలేదు.

★★★

మార్వాడి కొట్టు నుండి
వస్తూ వస్తూ పిల్లాడిని హాస్పిటల్కి
తీసుకెళ్లడానికి ఆటోను కూడా
పిలుచుకొచ్చుకున్నాడు ఓబులేసు.

అపార్ట్ మెంట్లో చాలా మందికి
కార్లు ఉన్నాయి కానీ, ఓబులేసు
కొడుక్కి అంత పెద్ద ప్రమాదం
జరిగితే హాస్పిటల్కి తీసుకెళ్లడానికి
ఒక్కరు కూడా ముందుకు రాలేదు.

అప్పుడు కాని ఓబులేసుకు తెలిసి
రాలేదు మనసులేని మనుషుల
మధ్య బతుకుతున్నానని.

తన చిన్నతనంలో పొలంలో
పాముకాటుకు గురైతే, చుట్టుపక్కల

పొలాల రైతులందరూ పరిగెత్తుకుంటూ
వచ్చి ట్రాక్టర్లో తనని హాస్పిటల్కి
తీసుకెళ్లిన సంఘటన ఇంకా ఓబులేసు
కళ్ళముందే కదలాడుతోంది.

పాము కాటు నుండి బయటపడి
తనకు స్పృహ వచ్చేంతవరకు ఊరు,
ఊరు మొత్తం హాస్పిటల్ దగ్గరే
నిద్రాహారాలు మాని తన తల్లిదండ్రులకు
అండగా నిలవటం తన జ్ఞాపకాల
పొరల నుండి ఇంకా తొలగిపోలేదు.

ఆటోలో పిల్లాడితో, హాస్పిటల్కి
వెళుతూ ఉంటే దారి పొడుగునా
ఎటు చూసినా ఆకాశాన్నంటే
అపార్ట్మెంట్లో తారస పడుతున్నాయి
వాళ్లకి. ఎందుకో అవన్నీ ఎత్తయిన
సమాధులలా కనబడుతున్నాయి అవి
ఇప్పుడు ఓబులేసుకి, రత్నాలుకి. వాటిని
చూస్తూ ఇద్దరూ ఆలోచనలలో మునిగి
పోయారు.

ఒకప్పుడు పల్లెటూర్లో బతికే
రోజుల్లో, ఏ పండగకో, పబ్బానీకో
సినిమాలు చూడటానికి పట్నం
వచ్చేవాళ్ళు ఓబులేసు, రత్నాలు. అప్పుడు
వాళ్ళ కళ్ళకు అందంగా, ఆశ్చర్యం
గొలుపుతూ కనపడేవి ఆ అపార్ట్మెంట్లు.
అపార్ట్మెంట్లో బతికే వాళ్ళందరూ
ఆకాశంలో రెక్కల గుర్రాలపై విహరించే
మహారాజుల్లా కనపడే వాళ్ళు
వాళ్ళ కళ్ళకి. తాము కూడా ఏదో ఒక
అపార్ట్మెంట్లో ఇంత చోటు సంపాదించి
, వాళ్ళలా ఆకాశంలో విహరించాలని
కలలు కనే వాళ్ళు.

కానీ వాళ్లందరూ కూపస్థ
మందూకాలలా బతుకుతూ, పక్కవాడి
గురించి ఏమాత్రం ఆలోచించని,
మానవత్వం లేని మనుషులని
ఇప్పుడిప్పుడే అర్థమవుతోంది.
ఆకాశంలో ఉంటున్నా, వాళ్ళ
ఆలోచనలు మాత్రం పాతాళంలోకి
కూరుకుపోతూ, నేలపైన ముందుకు
వెనక్కి ఉన్నచోటే ఊగే జీవం లేని చెక్క
గుర్రాలపై ఉగుతున్నారని అప్పటికి గాని
తెలిసిరాలేదు వాళ్ళిద్దరికీ.

★★★

"హాస్పిటల్ వచ్చింది, దిగండి" అంటూ
ఆటోడ్రైవర్ వాళ్ళ ఆలోచనలకు
అడ్డతగలడంతో, ఆలోచనల సుడుల
నుంచి ఈ లోకంలోకి వచ్చిపడ్డారు
ఇద్దరూ.

పిల్లాడిని భుజాన వేసుకుని ఓబులేసు
ఆస్పత్రిలోకి నడుస్తూ ఉంటే, "పిల్లాడికి
జబ్బు తగ్గిన తరువాత మన ఊరు వెళ్లి
పోదాం మావా" అంటూ గొణిగింది
రత్నాలు.

"నిజమే, ఇంకా ఎక్కువ కాలం ఇక్కడే
ఉంటే, తాము కూడా మనిషి తత్వం
మరచిన ప్రాణం లేని చేక్క గుర్రాలలా
మారిపోతామని", మనసులోనే
అనుకుంటూ మౌనంగా అలాగే అన్నట్లు
తల ఊపాడు ఓబులేసు.

★★★★★★